

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Директор ІГСН

Гришак С.В.

«04» вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ціннісні компетенції фахівця»

Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Екологія»
Спеціалізації	-
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	6 кредити ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
.....	
Термін викладання	3 семестр (5,6 чверті)
Мова викладання	українська

Викладачі: проф. Шабанова Юлія Олександрівна, проф. Годенко-Наконечна Олена Петрівна, доц. Захарчук Олексій Феліксович, доц. Тарасова Наталія Юріївна, доц. Щелкунов Антон Олексійович.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Ціннісні компетенції фахівця» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2020. – 16 с.

Розробники:

- Шабанова Юлія Олександрівна – професорка, докторка філософських наук, завідувачка кафедри філософії і педагогіки;
- Годенко-Наконечна Олена Петрівна – кандидатка мистецтвознавства, професорка кафедри філософії і педагогіки;
- Захарчук Олексій Феліксівич – доцент, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії і педагогіки;
- Тарасова Наталія Юріївна – доцентка, кандидатка філософських наук, доцентка кафедри філософії і педагогіки;
- Щелкунов Антон Олексійович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії і педагогіки.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 101 Екологія (протокол № 6 від 04.09.2020).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	9
6.1 Шкали	9
6.2 Засоби та процедури	9
6.3 Критерії	10
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	14
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 101 «Екологія» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни 35 «Ціннісні компетенції фахівця» віднесено такі результати навчання:

ПР13	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології
ПР15	Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів
ПР19	Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти
ПР24	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ПР25	Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя

Мета дисципліни - формування загальних компетентностей зі збереження і примноження моральних, культурних, наукових цінностей для становлення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області й усвідомлення необхідності відповідального ставлення до навколишнього природного середовища та особистого внеску в збереження природи.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та свідомий відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПР13	ПР13.1– 35	Вміти сформувати практичні вміння, що забезпечують ефективну командну роботу
	ПР13.2– 35	Спираючись на фундаментальні філософські знання, бути здатним чітко усвідомлювати свої мотиви та не піддаватися на зовнішні впливи
	ПР13.3– 35	Володіти стратегіями вирішення конфліктних ситуацій в повсякденному житті та професійній діяльності
ПР15	ПР15.1– 35	Вміти аналізувати та систематизувати культурні явища та феномени
	ПР15.2– 35	Вміти використовувати наукову методологію при аналізі явищ соціокультурної реальності
ПР19	ПР19.1– 35	Вміти застосовувати прийоми підвищення ефективності спілкування

	ПР19.2– 35	Вміти діяти у професійних і навчальних ситуаціях з позицій академічної доброчесності та професійної етики
ПР24	ПР24.1– 35	Вміти сформулювати світоглядні і громадянські якості фахівця, його морально-етичні цінності та загальнокультурну підготовку
	ПР24.2– 35	Вміти сформулювати свідомого громадянина, патріота, професіонала, якому притаманні особистісні якості, спрямовані на саморозвиток і розвиток демократичного громадянського суспільства
ПР25	ПР25.1– 35	Вміти використовувати культурний досвід людства під час вибору найбільш оптимальної моделі поведінки у повсякденному житті та професійній діяльності

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
32 Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проєктів
	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
31 Українська мова	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години						
		денна		вечірня		Обсяг, години	заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна		аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	120	26	94	-	-	140	8	132
практичні	-	-	-	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-	-
семінари	60	13	47	-	-	70	4	66
РАЗОМ	180	39	141	-	-	210	12	198

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	120
ПР13.2– 35 ПР25.1– 35	1. Культура в житті людини та суспільства Феномен культури, її сутність і роль у житті соціуму. Культура як система – різноманіття типів і форм культури. 3.Суб’єкт та об’єкт культури. Людина як творець інтелектуального продукту та штучного середовища. Форми духовної культури. Явища соціокультурної реальності. Екологічна культура як виклик (вимога) сучасності	9
ПР13.1– 35 ПР15.2– 35	2. Культура і цивілізація 1.Співвідношення понять «культура» і «цивілізація»: цивілізація як історичний етап; цивілізація як локально-історичний регіон; цивілізація як рівень технологічного прогресу. 2. Історична типологія культури: - лінійні концепції розвитку цивілізації(формаційна, інформаційна та ін.); - теорії локальних цивілізацій. 3. Культурний досвід людства	9
ПР13.2– 35 ПР25.1– 35 ПР13.1– 35 ПР15.1– 35	3. Основні етапи розвитку світової культури Соціокультурна динаміка. Культура давніх цивілізацій Сходу. Феномен античної культури. Явища розвитку європейської культури: аналіз і систематизація культурних явищ та феноменів	9
ПР25.1– 35 ПР13.1– 35 ПР15.1– 35	4. Культурно-історичні регіони світу та соціальна комунікація Культурні парадигми Заходу і Сходу. Людина і світ в арабo-мусульманській культурі. 3.Людина і світ в буддійській культурі. Проблема мультикультурності на сучасному етапі. Соціальна комунікація і правила ефективного спілкування Моделі поведінки людей у різних культурно-історичних регіонах, їх специфіка у підходах до забезпечення командної роботи	9
ПР13.1– 35 ПР15.2– 35	5. Основні тенденції розвитку сучасної європейської культури «Присмерк Європи» та спроби подолати цивілізаційну кризу: комуністична та фашистська альтернатива, «суспільство загального щастя» та його криза на початку ХХІ ст. Глобалізаційні процеси та соціокультурні трансформації. Масова та елітарна культура. Субкультури. Інформаційна, постіндустріальна цивілізація як реальність та перспектива. Шляхи вирішення сучасних проблем культури і цивілізації. Українська культура у світовому контексті: особливості розвитку української культури	9
ПР15.2– 35 ПР13.2– 35	6. Генеза та розвиток мислення (в дзеркалі розвитку культури) Некритичні та критичні стилі мислення: Від міфу до логосу. Філософія як специфічна форма осягнення дійсності. Вплив філософії на розвиток культури раціонального мислення. Українська філософія у викликах сучасності	9
ПР15.2– 35 ПР13.2– 35	7. Людина та соціум як актуальна проблема в некласичній антисциєнтичній філософії	9

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Перегляд класичної європейської парадигми мислення в неklasичній філософії в різноманітні її антисциєнтичних течій. Теорії кризи європейської культури та сучасного західного суспільства в філософії життя. Філософія психоаналізу як кардинальне переосмислення природи свідомості в західній культурі. Екзистенційна філософія у пошуках сенсу людського буття в умовах формування масового суспільства	
ПР13.1– 35 ПР15.2– 35	8. Сциєнтична філософія в контексті осмислення тенденцій розвитку сучасної науки	9
ПР15.2– 35 ПР13.2– 35	Проблемний характер наслідків науково-технічного прогресу для людини та суспільства. Еволюція поглядів представників філософії науки на зміст науки та механізми її розвитку: раціоналізація та дераціоналізація науки. Перспективи та виклики подальшого розвитку науки та техніки. Концепція сталого розвитку та її значення	9
ПР15.2– 35 ПР13.2– 35	9. Філософське осягнення феномену свідомості Феномен свідомості. Основні концепції свідомості. Рефлексія як визначальний елемент філософського розуміння свідомості. Образне та понятійне мислення: взаємозв'язок та особливості. Свідомість та мова. Природні та штучні мови, їх взаємодія. Проблема штучного інтелекту. Ідеологія як форма суспільної свідомості. Ідеологія та влада	8
ПР13.1– 35 ПР15.2– 35 ПР24.1– 35 ПР24.2– 35	10. Соціальна філософія як теорія і методологія пізнання суспільства та вирішення глобальних проблем сучасності Феномен суспільства: формаційний та цивілізаційний підхід щодо розвитку суспільства. Свобода та відповідальність особистості у суспільстві. Соціальна діяльність: поняття освоєння та відчуження. Діалектика цілей, засобів та результатів у процесі діяльності. Уявлення про соціальні інститути. Держава як визначальний соціальний інститут. Роль держави в умовах тоталітаризму та демократії	8
ПР15.2– 35 ПР13.2– 35 ПР24.1– 35	11. Духовність та мораль як невід'ємні елементи людського буття Проблема розуміння феномену духовності. Духовність та релігійність. Досвід філософського осмислення. Культура та особистість: Духовність, освіченість, інтелігентність. Моральні цінності як елементи духовної культури. Культура міжособистісних взаємовідносин: соціальний, психологічний, моральний аспект. явлення про загальнолюдські цінності та загальнолюдські компоненти моралі. Проблема добра і зла. Поняття про біологічну етику. Біологічна небезпека та біологічна безпека або екологічна безпека і небезпека	8
ПР13.2– 35 ПР25.1– 35 ПР24.2– 35 ПР13.3– 35	12. Людина у сучасних викликах часу Соціалізація і інкультурація сучасної людини. Потреби і мотивація особистості. Лідерство в колективі. Групова згуртованість і командна робота. Груповий тиск та конструктивне протистояння зовнішнім впливам. Міжособистісні і міжнаціональні конфлікти	8
ПР25.1– 35	13. Ефективне спілкування	7

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР13.3– 35	Комунікативний аспект спілкування. Інтерактивний аспект спілкування. Перцептивний аспект спілкування. Прийоми, що підвищують ефективність спілкування	
	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ	60
ПР13.1– 35 ПР15.2– 35	1. Культура як соціальне явище Право як форма культури. Культура і влада. Політична культура. Організаційна культура та культура підприємництва. Ідеологія і культура. Ідеологічне та загальнолюдське в художній культурі. Метод соціалістичного реалізму	10
ПР15.2– 35 ПР25.1– 35 ПР13.2– 35	2. Аксіологічний аспект критичного мислення 1. Аксіологія як вчення про цінності. Принципи та обґрунтування цінностей в ракурсі історії філософії. Ціннісні орієнтири людини в сучасному світі. Футуристичні перспективи ціннісного становлення людини та суспільства	10
ПР25.1– 35 ПР13.2– 35	3. Етичний аспект критичного мислення Сутність поняття етика. Історико-філософський простір етичної проблематики. Сучасні виміри етики. Професійна етика	10
ПР13.1– 35 ПР15.2– 35 ПР25.1– 35 ПР13.2– 35	4. Соціальна філософія як теорія та методологія пізнання суспільства і вирішення глобальних проблем сучасності Феномен суспільства: формаційний та цивілізаційний підхід щодо розвитку суспільства. Свобода та відповідальність особистості у суспільстві. Соціальна діяльність: поняття, освоєння та відчуження. Діалектика цілей, засобів та результатів у процесі діяльності. Уявлення про соціальні інститути. Держава як визначальний соціальний інститут. Роль держави в умовах тоталітаризму та демократії. Феномен кріпторелігійності в сучасному світі. Релігійна еkleктика та відродження міфу	10
ПР13.1– 35 ПР15.2– 35 ПР25.1– 35 ПР13.2– 35	5. Трансформація розуміння феномена нації у європейській культурі 18 – 21 ст. Осмислення феномену нації в 19 столітті. Осмислення феномену нації в першій половині 20 ст. Концепт нація в сучасній європейській культурі	10
ПР15.2– 35 ПР19.1– 35 ПР13.3– 35	6. Людина в сучасному світі Мотивація: як усвідомлювати свої мотиви. Колектив: як розвинути лідерські якості та навички командної роботи і не піддаватися на зовнішні впливи. Спілкування: як опанувати прийомами підвищення ефективності спілкування. Конфлікти: як опанувати основними стратегіями вирішення конфліктних ситуацій	5
ПР19.2– 35	7. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності Академічна доброчесність як міждисциплінарна категорія, що поєднує в собі етичні норми й правила поведінки людини в освітньо-науковому середовищі, механізми й інструменти, за допомогою яких вони реалізуються на практиці. Фундаментальні цінності академічної доброчесності	5
	РАЗОМ	180

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Семінарські заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час іспиту за бажанням студента
семінарські	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час семінарських занять		

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і семінарських занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обгрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обгрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	<ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовуються мультимедійне та комп'ютерне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1 Історія української культури: навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форм навчання / Ю.О. Шабанова, Н.Ю. Тарасова, О.Я. Дичковська. – Д.: Національний гірничий університет, 2012. – 142 с.
- 2 Історія і культура України [Текст]: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. / В.В. Іваненко, Г.Г. Кривчик. – Д.: ДНУ ім. Олесь Гончара, 2016. – 206 с.
- 3 Левчук Л.Т., Гриценко В.С. та ін. Історія світової культури. Культурні регіони. – К.: «Либідь», 2000. – 520 с.
- 4 Бичко І.В., Бойченко І.В., Бойченко М.І., Бузький М.П., Табачковський В.Г. Філософія: Підручник для студентів вищих закладів освіти.-Київ: Либідь, 2001.- 406 с.
- 5 Кралюк П. М. Історія філософії України : підручник. – К. : КНТ, 2015. – 652 с.
- 6 Горбачев Д. Шедеври українського живопису: Альбом. — К., 2009.
- 7 Історія української та зарубіжної культури [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Клапчук [та ін.] ; ред. С. М. Клапчук, В. Ф. Остафійчук. - 4.вид., перероб. і доп. - К. : Знання-Прес, 2002. - 351 с.
- 8 Меднікова Г.С. Українська і зарубіжна культура ХХ ст. Навч. посібник. – К.: Знання, 2002. – 214 с.
- 9 Адо, П'єр. Що таке антична філософія?/ П'єр Адо; з фр. пер. Сергій Йосипенко. – Київ: Культур. Асоц. «Новий Акрополь», 2014. – 425 с.
- 10 Бонавентура. Путівник мислі до Бога. Про приведення мистецтв до богослов'я / пер. с лат. І. Піговська. – Львів: Вид-во УКУ, 2014. – 170 с.
- 11 Александрова, О.В. Філософія Середніх віків та доби Відродження: Підручник / О.В. Александрова. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 172 с.
- 12 Орбан-Лембрик, Л.Е. Соціальна психологія [Текст]: Підручник. – К.: Либідь, 2006. - 558 с.
- 13 Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.
- 14 Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ціннісні компетенції фахівця»
для бакалаврів освітньо-професійної програми 101 «Екологія»

спеціальності 101 Екологія

Розробники:

Шабанова Юлія Олександрівна
Годенко-Наконечна Олена Петрівна
Захарчук Олексій Феліксович
Тарасова Наталія Юріївна
Щелкунов Антон Олексійович

В редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19